

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

יא.

עין משפט
נר מצוה

נאפרדה חזילה. האבדמינו שנקשרה נפש בנפש: **גודל.** גודל: **ניפורה נקיש נורה לאפיפורה.** נוטל ומוליך האבדקה לפני אפיפורה. כולן מיני שררה הן זה למעלה מזה: **קומא.** מלך: **שני גיים כמיז וקרין גוים:** אנטונינוס ורבי זה זא מעשו וזה זא מיעקב: **חורס.** לייטוג"א זלע"ז: **לנון.** רפ"א זלע"ז: **חיתוך** והיפוך מועילין למאכל: **פלחי זה.** עושין אותו יוס איד קצע כל ימי זנו העומד תחמוי: **אלמא.** מנדלל תלי ר"מ טעמא זשריפה אלמא לאו חק העובדי כוכבים הוא לשם עבודת כוכבים: **ורבנן.** דלנו טעמייהו זה קצבדי חוקה היא להם: **ולא מדרכי האמורי.** אינה מדרכי האמורי לחוש ללל תעשה כמעשיהם (שמות כג):

צננון וחורת לא בימות החמה ולא בימות הגשמים. והאל דאמרין צפרק כילד מעצבין (עירובין דף טו.) נראה לנו נראה סם חיים והא תניא נראה סם המות לא קשיא כאן בימות החמה כאן בימות הגשמים י"ל דמיירי הכא צעת שהוא סם חיים ועוד יש ספרים דגרסי התם כאן זעילין כאן זאמהות שהאמהות הם לעולם חיים והכא נמי איירי זאמהות ואע"ג דאמרין ו

נאפרדה חזילה. האבדמינו שנקשרה נפש בנפש: גודל. גודל: ניפורה נקיש נורה לאפיפורה. נוטל ומוליך האבדקה לפני אפיפורה. כולן מיני שררה הן זה למעלה מזה: קומא. מלך: שני גיים כמיז וקרין גוים: אנטונינוס ורבי זה זא מעשו וזה זא מיעקב: חורס. לייטוג"א זלע"ז: לנון. רפ"א זלע"ז: חיתוך והיפוך מועילין למאכל: פלחי זה. עושין אותו יוס איד קצע כל ימי זנו העומד תחמוי: אלמא. מנדלל תלי ר"מ טעמא זשריפה אלמא לאו חק העובדי כוכבים הוא לשם עבודת כוכבים: ורבנן. דלנו טעמייהו זה קצבדי חוקה היא להם: ולא מדרכי האמורי. אינה מדרכי האמורי לחוש ללל תעשה כמעשיהם (שמות כג):

נאפרדה חזילה. האבדמינו שנקשרה נפש בנפש: גודל. גודל: ניפורה נקיש נורה לאפיפורה. נוטל ומוליך האבדקה לפני אפיפורה. כולן מיני שררה הן זה למעלה מזה: קומא. מלך: שני גיים כמיז וקרין גוים: אנטונינוס ורבי זה זא מעשו וזה זא מיעקב: חורס. לייטוג"א זלע"ז: לנון. רפ"א זלע"ז: חיתוך והיפוך מועילין למאכל: פלחי זה. עושין אותו יוס איד קצע כל ימי זנו העומד תחמוי: אלמא. מנדלל תלי ר"מ טעמא זשריפה אלמא לאו חק העובדי כוכבים הוא לשם עבודת כוכבים: ורבנן. דלנו טעמייהו זה קצבדי חוקה היא להם: ולא מדרכי האמורי. אינה מדרכי האמורי לחוש ללל תעשה כמעשיהם (שמות כג):

חשיבותא הוא. מי שזורפין עליו מראין שמינתו חשונה להם שריפה להם המיתה ששרפו עליה ופלחי לעבודת כוכבים: **זשלוס חמות.** זלדקיהו כמיז: **זשעיס מנה זורי.** משמע הכסף שרף. זורי משקל של זור והוא כ"ה סלעים והסלע ד' דינרים והדינר הוא משקל והזב קושטנטיני"ה: **זשעיס מנה.** כלי תשמיש היו שזין זשעיס מנה: ומיירי **אחרינא לא.** מפסדינן אלל כלי תשמישו: **עוקרין.** זמהה. הגדין לזד שלל פרסותיה עוקר וחותר אפוגרימ"ט זלע"ז: **זשום שרזב עליו.** דהוא כלי תשמיש: **עיקור שיש זה טריפה.** שהזהמה נטרפת זו אסור לעשותה ואף על פי שאין סופו להנות ממנה אסור לגרום לזמהה טריפות זדיס: **מנשר**

נאפרדה חזילה. האבדמינו שנקשרה נפש בנפש: גודל. גודל: ניפורה נקיש נורה לאפיפורה. נוטל ומוליך האבדקה לפני אפיפורה. כולן מיני שררה הן זה למעלה מזה: קומא. מלך: שני גיים כמיז וקרין גוים: אנטונינוס ורבי זה זא מעשו וזה זא מיעקב: חורס. לייטוג"א זלע"ז: לנון. רפ"א זלע"ז: חיתוך והיפוך מועילין למאכל: פלחי זה. עושין אותו יוס איד קצע כל ימי זנו העומד תחמוי: אלמא. מנדלל תלי ר"מ טעמא זשריפה אלמא לאו חק העובדי כוכבים הוא לשם עבודת כוכבים: ורבנן. דלנו טעמייהו זה קצבדי חוקה היא להם: ולא מדרכי האמורי. אינה מדרכי האמורי לחוש ללל תעשה כמעשיהם (שמות כג):

מר צננון מחתך אוכל חורת מהפך מאכל קישות מרחיב מעיים והוא הנא דבי רבי ישמעאל למה נקרא שמן קישואין מפני שקשין לגופו של אדם כחברות לא קשיא הא ברברבי הא בוטרי: יום הלידה ויום המיתה: **מכלל דר"מ סבר לא** שנא מיתה שיש בה שריפה ולא שנא מיתה שאין בה שריפה **פלחי בה** לעבודת כוכבים **אלמא שריפה לאו חוקה היא** מכלל דרבנן סברי שריפה חוקה היא והא תניא שורפין על המלכים ולא מדרכי האמורי ואי חוקה היא אנו היכי שרפינן והכתיב ובחוקותיהם לא תלכו **אלא דכ"ע שריפה לאו חוקה היא** אלא חשיבותא היא והכא בהא קמיפלגי ר"מ סבר לא שנא מיתה שיש בה שריפה ולא שנא מיתה שאין בה שריפה **פלחי בה** לעבודת כוכבים **ורבנן סברי מיתה שיש בה שריפה חשיבא** להו ופלחי בה ושאיין בה שריפה לא חשיבא ולא פלחי בה גופא שורפין על המלכים ואין בו משום דרכי האמורי שנאמר בשלום תמות ובמשרפות אבותך המלכים וגו' וכשם ששורפין על המלכים וכלי תשמישן ומעשה שמת ר"ג הזקן ושרף עליו אונקלוס הגר שבעים מנה צורי והאמרת שורפין על הנשיאים ומה הם שורפין על המלכים מיסתן וכלי תשמישן ומעשה שמת ר"ג הזקן ושרף עליו אונקלוס הגר שבעים מנה צורי והאמרת מה הן שורפין עליהם מיסתן וכלי תשמישן אימא בשבעים מנה צורי ומיירי אחרינא לא והתניא עוקרין על המלכים ואין בו משום דרכי האמורי אמר רב פפא סוס שרכב עליו ובהמה טהורה לא והתניא עיקור שיש בה טריפה אסור ושאיין בה טריפה מותר ואיזהו עיקור שאין בה טריפה

מר צננון מחתך אוכל חורת מהפך מאכל קישות מרחיב מעיים והוא הנא דבי רבי ישמעאל למה נקרא שמן קישואין מפני שקשין לגופו של אדם כחברות לא קשיא הא ברברבי הא בוטרי: יום הלידה ויום המיתה: מכלל דר"מ סבר לא שנא מיתה שיש בה שריפה ולא שנא מיתה שאין בה שריפה פלחי בה לעבודת כוכבים אלמא שריפה לאו חוקה היא מכלל דרבנן סברי שריפה חוקה היא והא תניא שורפין על המלכים ולא מדרכי האמורי ואי חוקה היא אנו היכי שרפינן והכתיב ובחוקותיהם לא תלכו אלא דכ"ע שריפה לאו חוקה היא אלא חשיבותא היא והכא בהא קמיפלגי ר"מ סבר לא שנא מיתה שיש בה שריפה ולא שנא מיתה שאין בה שריפה פלחי בה לעבודת כוכבים ורבנן סברי מיתה שיש בה שריפה חשיבא להו ופלחי בה ושאיין בה שריפה לא חשיבא ולא פלחי בה גופא שורפין על המלכים ואין בו משום דרכי האמורי שנאמר בשלום תמות ובמשרפות אבותך המלכים וגו' וכשם ששורפין על המלכים וכלי תשמישן ומעשה שמת ר"ג הזקן ושרף עליו אונקלוס הגר שבעים מנה צורי והאמרת מה הן שורפין עליהם מיסתן וכלי תשמישן אימא בשבעים מנה צורי ומיירי אחרינא לא והתניא עוקרין על המלכים ואין בו משום דרכי האמורי אמר רב פפא סוס שרכב עליו ובהמה טהורה לא והתניא עיקור שיש בה טריפה אסור ושאיין בה טריפה מותר ואיזהו עיקור שאין בה טריפה

הוא משום חשיבות לפי מסקנא דהכא ולהכי אפילו רבי יהודה מודי ללא גמרינן מינייהו אי כתיבא זדאורייתא לא היה לנו להתנהג אף במנהגן של שטות וסייף אינו כתיב זקרא אלל לשון הריגה כתיב ויש לקיימו צדקין ואפילו צביר הנדחת נמי דכתיב (דברים יג) לפי חרב איכא למימר דקופין הוא ככלל חרב ורבנן סברי דאיכא טעמא התם דקופין מיתה מנוולת לא צבדינן דלאמרין התם: **עוקרין ע' המלכים.** וא"ת ואמאי לא פריך והאיכא זכר צבלי חיים דכפריך לקמן (דף יג.) צבי נושא ונותן זשוק של עבודת כוכבים דזשננתא משום זל תשחית ליכא דכיון דלכבודו של מלך עושין כל און כאן השחתה אלל הוא כמו תכריכין של מנה אלל זכר צבלי חיים איך הותר וי"ל דשאיין כבוד שהוא כבוד לכל ישראל ואחי כבוד רבים דחיי זכר צבלי חיים ו: **עיקור** שיש בה טריפה. פ"ה דאסור לגרום טריפות לזמהה טהורה זדיס ומימה וכי קדשים הם שיהא אסור לגרום להם טריפות ואי משום זל תשחית הוא אס כן היכי מוכח מהכא דמיירי זמהמה טהורה אפילו זמהמה טמאה נמי שייך איסור זל תשחית ועוד קשיא דזמספתא משמע דאסור ומותר אחילה קאי לכך נראה לפרש אסור זאכילה והכי תניא זדיא זמספתא זשבת (פ"ח) עוקרין על המלכים ולא מדרכי האמורי עיקור שיש בה טריפה אסור זאכילה ומותר זנהמה עיקור שאין בה טריפה מותר זאכילה וא"ת מאי קמ"ל זרישא פשיטא דאסור זאכילה ויש לומר דמותר זנהמה זאכילה ליה שלא לאסור זנהמה מפני כבוד המלך וגם זכרישא זאכיריכא לאשמעין אף היתר זכילה שלא יאסר מפני כבוד המלך:

הוא משום חשיבות לפי מסקנא דהכא ולהכי אפילו רבי יהודה מודי ללא גמרינן מינייהו אי כתיבא זדאורייתא לא היה לנו להתנהג אף במנהגן של שטות וסייף אינו כתיב זקרא אלל לשון הריגה כתיב ויש לקיימו צדקין ואפילו צביר הנדחת נמי דכתיב (דברים יג) לפי חרב איכא למימר דקופין הוא ככלל חרב ורבנן סברי דאיכא טעמא התם דקופין מיתה מנוולת לא צבדינן דלאמרין התם: עוקרין ע' המלכים. וא"ת ואמאי לא פריך והאיכא זכר צבלי חיים דכפריך לקמן (דף יג.) צבי נושא ונותן זשוק של עבודת כוכבים דזשננתא משום זל תשחית ליכא דכיון דלכבודו של מלך עושין כל און כאן השחתה אלל הוא כמו תכריכין של מנה אלל זכר צבלי חיים איך הותר וי"ל דשאיין כבוד שהוא כבוד לכל ישראל ואחי כבוד רבים דחיי זכר צבלי חיים ו: עיקור שיש בה טריפה. פ"ה דאסור לגרום טריפות לזמהה טהורה זדיס ומימה וכי קדשים הם שיהא אסור לגרום להם טריפות ואי משום זל תשחית הוא אס כן היכי מוכח מהכא דמיירי זמהמה טהורה אפילו זמהמה טמאה נמי שייך איסור זל תשחית ועוד קשיא דזמספתא משמע דאסור ומותר אחילה קאי לכך נראה לפרש אסור זאכילה והכי תניא זדיא זמספתא זשבת (פ"ח) עוקרין על המלכים ולא מדרכי האמורי עיקור שיש בה טריפה אסור זאכילה ומותר זנהמה עיקור שאין בה טריפה מותר זאכילה וא"ת מאי קמ"ל זרישא פשיטא דאסור זאכילה ויש לומר דמותר זנהמה זאכילה ליה שלא לאסור זנהמה מפני כבוד המלך וגם זכרישא זאכיריכא לאשמעין אף היתר זכילה שלא יאסר מפני כבוד המלך:

א [טוע"ש י"ד ס' רפה
סעיף ז זכה]:
לז ב מ"י פ"ד מלכות
דעות הלכה [ו] ט:
לח ג ד מ"י פ"ד מהל'
אלל הלכה כו ופ"ז
מהל' מלכס הלכה א טור
ש"ע י"ד ס' שמת סעיף א
[ובדל אלכס עוד זמועד
קטן דף זכ:]

רבינו הגנאל

נאפרדה חזילה. האבדמינו שנקשרה נפש בנפש: גודל. גודל: ניפורה נקיש נורה לאפיפורה. נוטל ומוליך האבדקה לפני אפיפורה. כולן מיני שררה הן זה למעלה מזה: קומא. מלך: שני גיים כמיז וקרין גוים: אנטונינוס ורבי זה זא מעשו וזה זא מיעקב: חורס. לייטוג"א זלע"ז: לנון. רפ"א זלע"ז: חיתוך והיפוך מועילין למאכל: פלחי זה. עושין אותו יוס איד קצע כל ימי זנו העומד תחמוי: אלמא. מנדלל תלי ר"מ טעמא זשריפה אלמא לאו חק העובדי כוכבים הוא לשם עבודת כוכבים: ורבנן. דלנו טעמייהו זה קצבדי חוקה היא להם: ולא מדרכי האמורי. אינה מדרכי האמורי לחוש ללל תעשה כמעשיהם (שמות כג):